

UIT HET BUITENLAND

MIDDEN- EN ZUID-AMERIKAANSE NOTITIES (4)

door H. J. Reijn

De besprekingen van het boek „El control interno en los negocios” uitstellende tot de volgende aflevering van deze serie, zal in deze aflevering enige aandacht worden besteed aan de regelen voor de uitoefening van het accountantsberoep in de *Dominikaanse Republiek*, één van de twee staten op het eiland Hispanola. In de andere op dit eiland gelegen staat, de republiek Haiti, bestaat geen beroepsregeling. Het beroep wordt aldaar in beperkte vorm uitgeoefend door een aantal personen, welke als regel in de Verenigde Staten een opleiding genoten.

In de Dominikaanse republiek daarentegen is het accountantsberoep een wettelijk geregeld beroep, ingesteld bij wet 633 dd. 31 mei 1944 (15e jaar van het Tijdperk van Trujillo), getiteld *Ley sobre contadores públicos autorizados y sobre la escuela de peritos contadores*. Deze wet stelt het beroep als zodanig in, regelt de uitvoering ervan en beschermt deze. In de wet 4548 dd. 18 september 1956 is daarop gevolgd de instelling van een verplichte accountantscontrole.

De doelstelling welke voorop stond bij uitvaardiging van wet 633 komt in artikel 1 van die wet duidelijk tot uitdrukking. Dit artikel stelt dat ieder die tenminste 5 % van het kapitaal ener onderneming vertegenwoordigt recht heeft op elk moment de economische toestand van die onderneming te kennen; het vaststellen van die toestand is de functie van de *contador público autorizado*, verder te noemen C.P.A.

Uit deze grondgedachte volgt logischerwijze - naar de mening van de wetgever - dat de opdrachtgever in zijn opdracht moet vermelden wat hij nagegaan wil hebben, „los puntos precisos que debe comprender la investigación”. In de praktijk komt dit niet alleen neer op een aanduiding van de doelstelling van opdrachtgever, maar op een afspraak omtrent de te verrichten werkzaamheden ter verwezenlijking van die doelstelling.

Het geven van de opdracht aan een C.P.A. is aan een aantal formele regels gebonden. De opdracht moet schriftelijk worden gegeven op gezegeld papier. In de opdrachtbrief moet mede worden vermeld op welke gronden de opdrachtgever tot het geven der opdracht gerechtigd is. De C.P.A. moet van de ontvangst der opdracht per aangetekend schrijven bericht geven aan de betreffende vennootschap, welke de ontvangst van het schrijven moet bevestigen.

Voor de uitvoering der opdracht geniet de C.P.A. wettelijke bescherming. Boete en gevangenisstraf zijn als sancties gesteld op het in gevaar brengen of bemoeilijken van de uitvoering van het onderzoek door functionarissen van de vennootschap.

De wetgever heeft het nuttig geoordeeld in de wet een niet-limitatief bedoelde opsomming te geven van de werkzaamheden die de C.P.A. kan verrichten. De belangrijkste hiervan zijn:

1. openen van de boeken ener onderneming,
2. invoering van administratieve systemen en methoden,
3. bestudering van balansen,
4. verificatie van resultaten,
5. certificeren en analyseren van financiële overzichten,

6. certificeren van belastingaangiften,
7. verificatie van balansen,
8. opstellen van balansen, begrotingen,
9. opstellen en controleren van voorraadstaten,
10. onderzoek van produktiekosten,
11. opstelling van liquidatie-overzichten,

„en in het algemeen ieder soort onderzoek, bedoeld om de ware economische toestand, alsmede de huidige en toekomstige mogelijkheden ener onderneming te tonen”.

Opmerkelijk is, dat naast elkaar als afzonderlijk uitvoerbaar worden genoemd de verificatie van balansen en de verificatie van resultaten. Ten aanzien van de onder 6 genoemde werkzaamheid zij gememoreerd dat in diverse Latijnse landen de door een onderneming ingediende belastingaangifte door een „contador público” moet worden mede-ondertekend. Dat deze bepaling de bron is van vele onvoldoend verantwoorde handtekeningen behoeft geen toelichting.

Bij wet 4548 is ingesteld de verplichte controle voor ondernemingen met een kapitaal boven RD\$ 750.000.

De C.P.A. moet omtrent zijn onderzoek rapport uitbrengen. De wet 633 schrijft voor dat dit rapport in duplo moet worden vervaardigd. Eén exemplaar moet de C.P.A. archiveren. Het andere exemplaar is voor de opdrachtgever bestemd. In de rapporten moet de C.P.A. de verklaring opnemen, dat het onderzoek heeft plaats gehad overeenkomstig de comptabele normen en de beroepsethiek, alsmede dat het rapport de werkelijke situatie weergeeft. De rapporten - aldus art. 7 van de wet - moeten volkomen objectief zijn en dienen alleen de onderzochte feiten en gegevens te vermelden. Echter - gaat het artikel verder - in het rapport mag de C.P.A. ook zijn persoonlijke mening over deze feiten en gegevens vermelden doch de verklaring heeft alleen betrekking op de feiten en gegevens als zodanig!

Als C.P.A. mogen alleen optreden personen die:

- a) de Dominikaanse nationaliteit bezitten,
- b) minstens 30 jaar oud zijn,
- c) een deposito van \$ 2.500 gestort hebben,
- d) de titel van Períto Contador (administratief deskundige) hebben behaald van de Escuela de Perítos Contadores,
- e) een machtiging van de overheid hebben ontvangen, welke slechts wordt afgegeven als aan de gestelden onder a) tot en met d) is voldaan.

De C.P.A.'s zijn verenigd in het Instituto de Contadores Públicos Autorizados.

De C.P.A.'s zijn aansprakelijk voor hun rapporten. Indien een persoon aantoon - aldus art. 13 van de wet - dat hij op grond van een door een C.P.A. uitgebracht rapport investeringen deed of transacties verrichtte en hieruit een verlies ontstond doordat de in het rapport genoemde gegevens onjuist waren, is de C.P.A. gehouden tot het betalen van schadevergoeding, naast de sancties die tegen deze C.P.A. zullen worden genomen. Op voorstel van de Beheersraad van het Instituto kan aan C.P.A.'s die handelen in strijd met de beroepsmoraal de machtiging tot uitoefening van het beroep worden ontnomen.

Bij overlijden van een accountant of bij staking van de beroepsuitoefening om

andere redenen zal het archief van de accountant worden verzegeld. Het gaat alsdan over aan het Instituto, dat de verbranding ervan kan gelasten.

Het honorarium dat de C.P.A. zal genieten dient in de overeenkomst tussen opdrachtgever en C.P.A. te worden geregeld. Bij gebreke daarvan bepaalt de Beheersraad van het Instituto het tarief.

De C.P.A.'s zijn gerechtigd achter hun naam de aanduiding „C.P.A.” te voeren. Het ongerechtigd voeren van deze aanduiding wordt gestraft met geldboete en/of gevangenisstraf.